

Katowice, dnia 29 kwietnia 2024 r.

INFORMACJA Nr 2s/2024/EW

w sprawie wypadku zbiorowego (1 wypadek śmiertelny, 8 wypadków powodujących czasową niezdolność do pracy), zaistniałych w dniu 17 kwietnia 2024 r. o godzinie 20³⁵, w następstwie wstrząsu górotworu o energii $5 \times 10^6 \text{ J}$ w Polskiej Grupie Górniczej S.A. Oddział KWK Mysłowice-Wesoła w Mysłowicach.

Wypadek zbiorowy zaistniał w odtwarzanej Pochylni I zachodniej w przystropowej warstwie pokładu 510 na poziomie 665 m.

Pokład 510 o grubości około 11 m i nachyleniu od 4° do 6°, zaliczony został do IV kategorii zagrożenia metanowego, II stopnia zagrożenia tapaniami, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz do I i II stopnia zagrożenia wodnego. W stropie pokładu 510 zalega kolejno: łupek ilasty o grubości 0,4 m, węgiel pokładu 501 o grubości 2,8 m, łupek ilasty o grubości 1,5 m, piaskowiec o grubości 2,5 m oraz łupek piaszczysty o grubości 2,3 m, a w spągu tego pokładu warstwa łupku ilastego o grubości 1,6 m.

W latach 2003-2004 wydrążono Pochylnię I zachodnią w pokładzie 510 w obudowie ŁP10/V29/4/A z rozstawem odrzwi co 0,75 m na długości 1325 m.

W partii D zaplanowano eksploatację pokładu 510 ścianą 559, dla której zaprojektowano wykonanie oraz utrzymanie wyrobisk wentylacyjnych i odstawczo - transportowych, w tym Pochylni I zachodniej, która utraciła funkcjonalność. W związku z tym w marcu 2024 roku w Pochylni I zachodniej w pokładzie 510 od skrzyżowania z chodnikiem 559 rozpoczęto pobierkę spągu. Po jej wykonaniu na odcinku około 32,5 m, w Pochylni I zachodniej w pokładzie 510 wraz z pobierką spągu pod istniejące odrzwia obudowy budowano nowe odrzwia typu ŁP10/V32/4/A z rozstawem odrzwi co 0,8 m. Nowe odrzwia stabilizowano rozporami stalowymi dwustronnego działania, a opinkę stropu i ociosów wykonywano z siatek okładzinowych stalowych zaczepowych. Prace te wykonywane były z użyciem kombajnu chodnikowego typu R-150. Urobek transportowano podajnikiem taśmowym PDT Sigma i przenośnikami taśmowymi typu PTGm-50/1000 zabudowanymi w Pochylni I zachodniej oraz przenośnikami taśmowymi zabudowanymi w chodniku 559 i Pochylni łączącej D w pokładzie 510.

W odtwarzanej Pochylni I zachodniej w pokładzie 510 na odcinku 10 m przed i za przodkiem pobierki wyznaczona została strefa szczególnego zagrożenia tapaniami. Wzmocnienie obudowy w strefie przed przodkiem pobierki stanowił podciąg drewniany podbudowany stojakami stalowymi pod każde odrzwia obudowy, a na przebudowanym odcinku dodatkowe 3 podciągi stalowe mocowane do każdego łuku stropnicowych nowych odrzwi obudowy.

Do dnia 17 kwietnia 2024 r. w Pochylni I zachodniej w pokładzie 510 wykonano pobierkę spągu na długości około 37,5 m, w tym ostatnie 5,0 m z podbudową istniejących odrzwi, a do przywrócenia funkcjonalności pozostało 145 m wyrobiska.

W dniu 17 kwietnia 2024 r., na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 16³⁰, do pobierki i wykonywania obudowy w Pochylni I zachodniej w pokładzie 510 skierowano sztygara zmianowego oddziału GRP3 z 10 górnikami, w tym górnika przodowego oraz elektromontera i ślusarza. O godzinie 20³⁵, po zabudowie odrzwi obudowy podczas wykonywania opinki, wystąpił wstrząs górotworu o energii $5 \times 10^6 \text{ J}$, którego epicentrum zlokalizowane zostało w odległości około 70 m na północny wschód od przodka pobierki w Pochylni I zachodniej w pokładzie 510.

Wstrząs ten spowodował odprężenie oraz wypadek zbiorowy, któremu uległo 9 pracowników zatrudnionych w Pochylni I zachodniej, w tym sztygar zmianowy oraz górnik przodowy. Poszkodowani pracownicy wyszli o własnych siłach z Pochylni I zachodniej do chodnika 559, a następnie na skrzyżowanie z Pochylnią łączącą D w pokładzie 510. Górnik przodowy, któremu pomagali w wyjściu współpracownicy, na tym skrzyżowaniu upadł na spąg i stracił przytomność. Pierwszej pomocy górnikowi przodowemu udzielał sanitariusz, a następnie skierowany zastęp ratowników i przybyły na miejsce lekarz. O godzinie 22³⁵ lekarz stwierdził zgon górnika przodowego. Pozostałych 8 poszkodowanych, zostało przewiezionych do szpitali w: Sosnowcu, Tychach, Katowicach oraz Mysłowicach.

Skutki odprężenia objęły Pochylnię I zachodnią na odcinku 110 m od skrzyżowania z chodnikiem 559 w pokładzie 510 w postaci zsuwów na złączach obudowy do około 1,0 m i na odcinku około 90 m wypiętrzenia spągu do około 1,8 m. Wybite i przewrócone zostały także stojaki stalowe w 10 m strefie szczególnego zagrożenia tąpnięciami przed przodkiem pobierki.

W związku z zaistniałym wypadkiem nie prowadzono akcji ratowniczej.

Przyczyną wstrząsu było samoistne wyładowanie energii sprężystej, skumulowanej w górotworze.

Przyczyną wypadku zbiorowego było dynamiczne oddziaływanie skutków wstrząsu górotworu o energii $5 \times 10^6 \text{ J}$ na pracowników zatrudnionych w Pochylni I zachodniej w pokładzie 510.

W związku z zaistniałym zdarzeniem, Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach wydał decyzje, w których między innymi:

1. Nakazał:

- bezzwłocznie przeprowadzić analizę stanu zagrożenia tąpnięciami w rejonie odtwarzanej Pochylni I zachodniej w pokładzie 510, w partii D na poziomie 665 m, przez zespół ds. rozpoznawania i zwalczania zagrożeń w składzie poszerzonym o specjalistów z dziedzin adekwatnych do występujących zagrożeń oraz ustalić warunki i zasady przebywania pracowników w tym wyrobisku,

- do czasu przeprowadzenia oględzin podjąć działania organizacyjno-techniczne, które powinny polegać na: skutecznym zabezpieczeniu dostępu do rejonu odtwarzanej Pochylni I zachodniej w pokładzie 510, w partii D na poziomie 665 m oraz ustaleniu zasad ciągłego monitorowania i analizowania stanu zagrożeń tąpniętami oraz wentylacyjno - metanowo - pożarowego w tym rejonie,
 - ustalić kryteria i zasady umożliwiające dokonanie oględzin w przedmiotowym rejonie, zaopiniowane pozytywnie przez Zespół ds. Zagrożeń Naturalnych w składzie poszerzonym o specjalistów ds. ruchu zakładu górniczego i zatwierdzone przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego,
 - roboty związane z usuwaniem skutków wstrząsu zaistniałego w dniu 17 kwietnia 2024 r., w rejonie odtwarzanej Pochylni I zachodniej w pokładzie 510, w partii D na poziomie 665 m oraz prace niezbędne dla utrzymywania wyrobisk w tym rejonie, prowadzić w oparciu o szczegółowe ustalenia pozytywnie zaopiniowane przez zespół ds. zagrożeń naturalnych w składzie poszerzonym o specjalistów ds. ruchu zakładu górniczego, w dziedzinach adekwatnych do występujących zagrożeń i zatwierdzone przez kierownika ruchu zakładu górniczego, uwzględniające między innymi: kontrolę parametrów powietrza i stanu zagrożeń, w tym tąpniętami, bieżącą analizę wyników kontroli zagrożeń naturalnych, w tym tąpniętami, w celu doboru i stosowania adekwatnych środków profilaktyki tych zagrożeń w rejonie prowadzonych robót, maksymalnego ograniczenia ilości pracowników oraz równoległego wykonywania prac.
2. Wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej:
- a. wykonywania prac w rejonie odtwarzanej Pochylni I zachodniej w pokładzie 510, w partii D na poziomie 665 m, z wyjątkiem robót niezbędnych dla zapewnienia właściwego monitorowania i zwalczania zagrożeń oraz w sytuacji szczególnej konieczności wykonania prac zabezpieczających, do czasu przeprowadzenia oględzin miejsca wypadku zbiorowego, zaistniałego w wyniku wstrząsu górotworu o energii $5 \times 10^6 \text{ J}$, który wystąpił w dniu 17.04.2024 r. o godz. 20³⁵, w rejonie Pochylni I zachodniej w pokładzie 510, w partii D na poziomie 665 m,
 - b. prowadzenia robót górniczych w pokładzie 510, w partii D na poziomie 665 m, do czasu:
 - zweryfikowania założeń „Kompleksowego projektu eksploatacji pokładów zagrożonych tąpniętami w PGG S.A. Oddział KWK Mysłowice - Wesoła na lata 2024 - 2026” dotyczących udostępnienia i eksploatacji pokładu 510, ścianą 559 z uwzględnieniem rozwiązań dotyczących utrzymywania wyrobisk wentylacyjnych i odstawczo - transportowych w partii D związanych z przedmiotową eksploatacją w związku z odprężeniem i wypadkiem zbiorowym zaistniałym w dniu 17 kwietnia 2024r. w wyniku wstrząsu o energii $5 \times 10^6 \text{ J}$,
 - uzyskania pozytywnej opinii Komisji do spraw Zagrożeń w Zakładach Górniczych powołaną przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, dotyczącą zweryfikowanych założeń „Kompleksowego projektu eksploatacji pokładów zagrożonych

tąpaniami w PGG S.A. Oddział KWK Mysłowice - Wesola na lata 2024 - 2026” w zakresie udostępnienia i eksploatacji pokładu 510, ścianą 559 z uwzględnieniem rozwiązań dotyczących utrzymywania wyrobisk wentylacyjnych i odstawczo - transportowych w partii D związanych z przedmiotową eksploatacją.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.